

Sigiliul lui Dumnezeu sau semnul fiarei

Sabat după-amiază

Completează și memorează: „Mari și minunate sunt _____ Tale, Doamne Dumnezeule atotputernic! Drepte și adevărate sunt _____ Tale, Împărate al neamurilor!” (Apocalipsa 15:3)

Cu aceste cuvinte începe cântarea lui Moise și a Mielului. Ea este cântată de „biruitorii fiarei, ai icoanei ei și ai numărului numelui ei” (Apocalipsa 15:2) când stau înaintea lui Dumnezeu. Cum putem ajunge și noi printre acești biruitori?

Un semnalment clar după care putem identifica poporul adevărat al lui Dumnezeu din timpul sfârșitului este faptul că el proclamă solia celui de-al treilea înger, care avertizează solemn împotriva acceptării semnului fiarei. Însă semnul fiarei a primit nenumărate interpretări de-a lungul anilor: el ar fi, după unii, un cod de bare aplicat pe frunte, numărul unui card de credit sau un cod biometric.

Această proliferare a ideilor derutante în Babilon nu ar trebui să ne surprindă. În definitiv, numele Babilon sugerează ideea de „încercătură”. Însă poporul rămășiței lui Dumnezeu are nevoie de o cunoaștere clară a acestui subiect pentru a vesti cu putere solia îngerului al treilea. Săptămâna aceasta vom încerca să înțelegem mai bine ce este semnul fiarei și ce putem face ca să nu-l primim, ci să primim sigiliul lui Dumnezeu.

1. În Vechiul Testament, existau două semne distincte de identificare a poporului adevărat al lui Dumnezeu. Unul dintre ele era circumcizia. Cui i s-a dat pentru prima oară acest semn?

Geneza 17:9-11 _____

Dumnezeu le-a poruncit lui Avraam și descendenților lui să se circumcidă, ca semn al legământului dintre El și ei. Copiii de sex masculin trebuiau circumciși în ziua a opta (Leviticul 12:3). Dar ritualul acesta avea și o semnificație mai profundă: el reprezenta nevoia de înnoire a inimii (vezi Deuteronomul 30:6). De aceea scrie Pavel: „Ci iudeu este acela care este iudeu înăuntru, și tăiere împrejur este aceea a inimii, în duh, nu în slovă; un astfel de iudeu își scoate laudele nu de la oameni, ci de la Dumnezeu” (Romani 2:29).

Texte precum 1 Corinteni 7:19, Galateni 5:6 și 6:15 arată că pentru urmașii lui Hristos circumcizia și-a pierdut obligativitatea. În schimb, ceea ce evidențiază convertirea, transformarea într-o „făptură nouă”, moartea față de păcat și începutul unei vieți noi este botezul (vezi Romani 6:3,4). De aceea declară Pavel că circumcizia nu este nimic și că doar două lucruri au valoare: „credința care lucrează prin dragoste” și „păzirea poruncilor lui Dumnezeu”.

2. Care este al doilea semn dat de Dumnezeu pentru identificarea poporului Său și din ce motiv a fost dat?

Exodul 31:13,17 _____

Ezechiel 20:12,20 _____

Sabatul a fost dat ca semn încă de la crearea lumii (vezi și Geneza 2:2,3), în timp ce circumcizia a fost dată pe vremea lui Avraam. De aceea, făcând referire la Geneza, Isus a afirmat că „Sabatul a fost făcut pentru om” (Marcu 2:27). Sabatul arată că noi suntem ai lui

Dumnezeu fiindcă El ne-a creat și ne-a răscumpărat, socotindu-ne neprihăniți și sfințindu-ne. Tăierea împrejur, spune Pavel, nu are nicio valoare pentru mântuire, deci nu mai este obligatorie. Dar nu spune același lucru despre păzirea poruncilor lui Dumnezeu (inclusiv porunca a patra, despre Sabat – vezi Evrei 4:9).

Dovedesc gândurile și intențiile tale că ești într-adevăr „o făptură nouă”?

Luni, 11 iunie

Fiara și falsa închinare

3. De ce trebui să ne ferim să primim „semnul fiarei”?

Apocalipsa 14:9,10

16:2

Spre deosebire de cei care refuză semnul fiarei și care vor sta înaintea tronului și îl vor lauda pe Dumnezeu și pe Miel cântând triumfători, cei care vor primi semnul fiarei vor avea parte de mânia lui Dumnezeu, vor suferi pedeapsa celor șapte plăgi și, la sfârșit, vor fi aruncați în iazul de foc.

Dar ce este acest semn pe care nimeni nu și-ar dori să-l primească? Versetele citate îl asociază cu închinarea falsă. Puterea simbolizată prin fiara a patra din Daniel 7, în a doua ei etapă (aceeași cu fiara ridicată din mare, din Apocalipsa 13), „se va încumeta să schimbe vremurile și legea” (Daniel 7:25). O lege pe care a intenționat să o schimbe este Sabatul, porunca a patra, singura dintre cele zece care se referă la timp și precizează că Dumnezeu „a făcut... cerurile, pământul și marea și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit” (Exodul 20:11).

Prima solie îngerească ne îndreaptă atenția către această poruncă, pe care fiara a încercat să o schimbe, și care ne cere să ne închinăm doar Domnului, pentru că El este Creatorul. Din totalul de șapte

versete care fac referire la închinare în Apocalipsa 12–14, versetul din 14:7 este singurul care vorbește despre închinarea adevărată; celelalte șase avertizează împotriva închinării false, care înseamnă supunere față de cerințele celor două puteri – fiara și icoana ei (Apocalipsa 13:4,8,12,15; 14:9,11). Iar în a treia solie îngerească, imediat după ce este descrisă soarta închinătorilor la fiară, cei care I se închină lui Dumnezeu sunt prezentați astfel: „Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus” (Apocalipsa 14:12).

Deci vestirea celor trei solii separă omenirea întreagă în două categorii: cei care I se închină Creatorului prin păzirea tuturor poruncilor Lui, inclusiv porunca despre Sabatul zilei a șaptea, și cei care se închină fiarei și icoanei ei. Prin urmare, falsa formă de închinare este un substitut al închinării la Creator prin păzirea poruncii referitoare la Sabat.

Ce aspecte ale închinării sunt esențiale pentru a face dovada loialității noastre față de Dumnezeu?

Marți, 12 iunie

Sigiliul lui Dumnezeu

Sigiliul, la fel ca semnătura, este utilizat pentru validarea unui document. În trecut, el era ca o ștampilă aplicată pe o bucată de ceară sau de lut moale, făcând dovada autenticității unui act sau a faptului că un obiect aparținea cuiva, era semnul proprietarului.

4. Ce spun următoarele texte despre sigiliul lui Dumnezeu și aplicarea lui?

Efeseni 1:13,14 _____

_____

_____

Efeseni 4:30 _____

2 Timotei 2:19

Apocalipsa 7:1-4; 14:1

Sigiliul lui Dumnezeu este un semn al faptului că El este proprietarul și protectorul poporului Său. Pavel vorbește despre pecetluire, legând-o de convertire și de primirea darului Duhului Sfânt, pe care îl numește „o arvună”, un acot oferit tuturor credincioșilor ca o garanție a răscumpărării depline și a moștenirii viitoare, pe care o vor primi la venirea lui Isus.

Apocalipsa descrie *o altă sigilare* care are loc imediat înainte de revenirea Domnului. Acest sigiliu le este aplicat celor o sută patruzeci și patru de mii prin revărsarea Duhului Sfânt în ploaia târzie. Ei „poartă pe frunte” Numele lui Dumnezeu, adică reflectă caracterul Lui, grație lucrării Duhului Sfânt în viața lor.

5. Compară sigiliul lui Dumnezeu cu semnul fiarei. Ce deosebiri sunt menționate?

Apocalipsa 7:3

Apocalipsa 14:9

Sigiliul le este aplicat adevăraților închinători ai lui Dumnezeu, pe când semnul le este aplicat închinătorilor fiarei. Sigiliul este pus doar pe frunte, indiciu al deciziei raționale de a se închina lui Dumnezeu așa cum a poruncit El. Semnul fiarei este pus fie pe frunte, fie pe mână. Aceasta înseamnă că oamenii i se închină fiarei fie pentru că încuviințează la nivel mintal acest lucru, crezând că se închină de fapt lui Dumnezeu, fie fără să încuviințeze, doar de teama repercusiunilor – imposibilitatea de a cumpăra și de a vinde și, în final, pedeapsa cu moartea (Apocalipsa 13:17,15).

„Cei care se unesc cu lumea sunt modelați după tiparul lumesc și se pregătesc pentru semnul fiarei. Cei care nu se încred în ei înșiși, ci se umilesesc înaintea lui Dumnezeu și își curățesc sufletul prin păzirea adevărului, sunt modelați după tiparul ceresc și se pregătesc să primească pe frunte sigiliul lui Dumnezeu.” (Ellen G. White, *Mărturii*, vol. 5, ed. 2016, p. 182)

Miercuri, 13 iunie

Semnul fiarei

Ce este deci acest semn pe care suntem avertizați să nu-l primim? Am văzut într-un studiu anterior că fiara a patra din Daniel 7, în a doua ei etapă (aceeași cu fiara ridicată din mare în Apocalipsa 13), „se va încumeta să schimbe vremurile și legea” (vers. 25). O lege pe care a intenționat să o schimbe este Sabatul, porunca a patra, singura dintre cele zece care se referă la timp și care precizează că Dumnezeu „a făcut... cerurile, pământul și marea și tot ce este în ele, iar în ziua a șaptea S-a odihnit” (Exodul 20:11).

Solia primului înger – care ne îndreaptă atenția tot către porunca a patra, pe care fiara a încercat să o schimbe – face apel să ne închinăm doar lui Dumnezeu, pentru că El este Creatorul. Apoi, după o avertizare despre soarta care îi așteaptă pe cei ce aleg să i se închine fiarei și icoanei ei se prezintă o caracterizare a poporului credincios al lui Dumnezeu (Apocalipsa 14:9,12).

6. Dat fiind contextul imediat, ce ne spune această caracterizare despre importanța Sabatului în cadrul evenimentelor finale?

Apocalipsa 14:12 _____

Din „poruncile lui Dumnezeu” face parte și porunca a patra, Sabatul, care arată că Dumnezeu este Creatorul și singurul vrednic de închinare. Mulți văd o legătură directă între semnul fiarei și închinarea în ziua de duminică, falsul sabbat, a cărui păzire *nu* a fost poruncită în Biblie, spre deosebire de păzirea sâmbetei.

Înseamnă că toți creștinii care I se închină acum lui Dumnezeu duminica poartă semnul fiarei? Nu. Apocalipsa 13:15 spune că aceia care vor refuza să participe la această închinare falsă vor fi pedepsiți cu moartea. La sfârșit, închinarea va deveni o chestiune de viață și de moarte. Semnul fiarei va fi aplicat doar după ce fiecare om va fi avut ocazia de a lua o decizie definitivă. Deocamdată, nimănui nu i-a fost impus încă semnul fiarei.

Poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus – de ce sunt acestea chiar și în momentul de față trăsăturile distinctive ale creștinului adevărat?

Joi, 14 iunie

Sabatul ca sigiliu

Sabatul zilei a șaptea a fost semnul poporului adevărat al lui Dumnezeu pe tot parcursul istoriei, începând de la Adam și Eva și până la israeliți. El s-a perpetuat în biserică din Noul Testament, fiind respectat și de Isus, și de apostoli și fiind semnul distinctiv al „sfinților” din timpul sfârșitului, care „păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus” (Apocalipsa 14:12).

7. De ce este Sabatul atât de important și ce semnificație specială are el pentru creștini?

Exodul 20:8-11 _____

_____

Evrei 4:9,10 _____

_____

Sabatul apare „în inima” Decalogului. El a fost dat de Creator ca semn, sau sigiliu al autorității Sale. El îl identifică pe Dumnezeu pe nume: „Domnul, Dumnezeul tău”. Identifică teritoriul asupra căruia El are jurisdicție: „cerurile, pământul și marea și tot ce este în ele”. Și identifică temeiul autorității Sale: „Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul..., iar în ziua a șaptea S-a odihnit.”

Noul Testament arată că Dumnezeu a creat toate lucrurile prin Isus (Ioan 1:1-3; Coloseni 1:16; Evrei 1:1,2). Așadar, Isus a creat lumea noastră în șase zile și S-a odihnit în ziua a șaptea! Iar faptul că El a zis: „S-a isprăvit!” (Ioan 19:30), în timp ce atârna pe cruce în acea vineri după-amiază, este foarte semnificativ. Așa cum S-a odihnit în Sabat la finalul lucrării de creare a lumii, El S-a odihnit în mormânt pe parcursul Sabatului, la încheierea lucrării de răscumpărare. Sabatul a fost astfel binecuvântat la începutul lumii și confirmat la cruce. De aceea, potrivit cărții Evrei, prin odihna în Sabat, creștinul arată că „se odihnește și el de lucrările lui, cum S-a odihnit Dumnezeu de lucrările Sale” (Evrei 4:10). Sabatul este simbolul perfect al faptului că nu ne putem mântui singuri, că mântuirea este de la început și până la sfârșit lucrarea lui Hristos, făcută posibilă prin credință (compară cu Evrei 12:2).

Dacă păzirea Sabatului înseamnă respectarea autorității lui Dumnezeu, ce înseamnă păzirea duminicii?

Vineri, 15 iunie

Un gând de încheiere

„Imediat ce copiii lui Dumnezeu primesc pe frunte sigiliul – nu este un sigiliu sau un semn care să poată fi văzut, ci o stabilire definitivă în adevăr, atât intelectual, cât și spiritual, astfel încât ei nu mai pot fi clintiți – imediat ce poporul lui Dumnezeu primește pe frunte sigiliul și este pregătit pentru cernere, va veni cernerea. Într-adevăr, ea a început deja; judecățile lui Dumnezeu sunt acum peste țară..., ca să știm ce urmează să se întâmple.” (Ellen G. White, *The Faith I Live By*, p. 285)

„Sabatul va constitui marele test al loialității, deoarece el este partea de adevăr în mod deosebit combătută. Când oamenii vor fi supuși încercării finale, atunci va fi trasă linia de demarcație între cei care îi slujesc lui Dumnezeu și cei care nu-l slujesc. În timp ce păzirea sabatului fals – în conformitate cu legea statului, dar con-

trar poruncii a patra – va constitui o dovadă de supunere față de puterea opusă lui Dumnezeu, păzirea Sabatului autentic, în ascultare de Legea lui Dumnezeu, va fi o dovadă de fidelitate față de Creator. În timp ce o parte din oameni va primi semnul fiarei, prin acceptarea semnului de supunere față de puterile pământești, cealaltă parte va primi sigiliul lui Dumnezeu prin alegerea semnului de loialitate față de autoritatea divină.” (Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, ed. 2011, pp. 497–498)

BIBLIA ȘI CARTEA ISTORIA MÂNTUIRII – STUDIU LA RÂND

Biblia: Romani 10-16

1. Pentru cine este Domnul bogat în îndurare?
_____
2. Cine și de ce sunt atât vrăjmași, cât și iubiți?
_____
3. Care sunt cele trei practici pe care este bine să le evităm?
_____
4. Cum se numea bărbatul care era ruda lui Pavel?
_____

Istoria mântuirii, cap. 16

5. Ce au făcut israeliții, când credința lor în Dumnezeu a fost încercată?
_____

Obiective

La nivelul cunoștințelor: Membrii grupei să descopere semnificația sigiliului lui Dumnezeu, semnul de identificare al poporului lui Dumnezeu, și semnificația semnului fiarei, semnul de identificare al închinătorilor fiarei din ultimele zile ale istoriei lumii.

La nivelul sentimentelor: Să accepte semnificația spirituală a sigiliului ca semn al relației personale cu Dumnezeuul căruia se închină.

La nivel practic: Să l se consacre Creatorului și Mântuitorului pentru a se asigura că fac parte din tabăra lui Dumnezeu și nu din tabăra vrăjmașului.

SCHIȚA STUDIULUI

I. Cunoștințe: Semnificația sigiliului

- A. Ce reprezintă sigiliul lui Dumnezeu?
- B. De ce este semnul fiarei pus pe frunte ori pe mână?
- C. Care sunt deosebirile dintre sigiliul lui Dumnezeu și semnul fiarei?

II. Sentimente: Esența închinării

- A. De ce ne închinăm?
- B. De ce este credința că Dumnezeu a creat lumea expresia dependenței noastre de El?
- C. De ce este respectarea Sabatului semnul închinării adevărate?

III. Practic: Închinarea este viață

- A. Cum să păzim Sabatul ca să fie semnul închinării adevărate?
- B. De ce închinarea nu se reduce la respectarea Sabatului în ziua corectă?
- C. Cum ne este influențată viața zilnică de păzirea Sabatului?

Rezumat: Sigiliul lui Dumnezeu indică apartenența la Dumnezeuul Creator și Mântuitor și, de aceea, este un semn al vieții și al speranței. De cealaltă parte, semnul fiarei indică apostazia și este astfel semnul pierderii și al morții.

PAȘII ÎNVĂȚĂRII

1. MOTIVARE

Pasajul central: Efeseni 1:12-14.

Ideea de bază: Sigiliul lui Dumnezeu este de fapt un întreg proces care are la bază lucrarea Duhului Sfânt de întărire a credinței noastre în „cuvântul adevărului” (Efeseni 1:13). El nu este un ecuson magic, obținut întâmplător. Asemenea circumciziei și botezului, el este un semn al legământului dintre Dumnezeu și poporul Său. El reflectă starea interioară de sfințenie și are legătură cu viața de credință. El este purtat de credincioșii lui Dumnezeu în inimă, în gânduri și în sentimente; el vorbește despre dragostea lor pentru Dumnezeu. Și se vede din acțiunile lor, care sunt dovada autenticității relației lor cu El.

Studiul de săptămâna aceasta se ocupă de pregătirea pentru conflictul final care îi va separa pe oameni în două categorii. Misiunea ta este să le prezinți membrilor grupei și să le explici care sunt semnele de identificare pentru cel două categorii (sigiliul lui Dumnezeu și semnul fiarei). Pe parcursul studiului, examinați împreună rolul Sabatului.

Discuție introductivă: Unii creștini interpretează literal semnul fiarei, considerând că el ar fi, de exemplu, un cod de bare, numărul unui card de credit sau o identificare biometrică. Enumeră câțiva reprezentanți ai acestei concepții și prezintă câteva dintre argumentele lor.

De discutat: De ce nu concordă interpretările acestea ale semnului fiarei cu descrierile lui din cartea Apocalipsa? Ce indicii din text susțin interpretarea spirituală a semnului fiarei?

2. APROFUNDAREA STUDIULUI

Ioan, profetul din cartea Apocalipsa, folosește o serie de imagini și de noțiuni împrumutate din Vechiul Testament pentru a sugera contrastul izbitor dintre cei care primesc sigiliul lui Dumnezeu, ca semn al apartenenței lor de El, și cei ce primesc semnul fiarei, ca semn al devotamentului lor față de fiară. Explică limbajul simbolic și discutați în grupă, pornind de la următoarele întrebări:

1. Ce înseamnă faptul că semnul fiarei este pus pe frunte ori pe mână?

2. Ce ne spune locul de aplicare a semnului despre legătura pe care o au cu fiara cei ce primesc semnul ei?

3. Ce idei legate de problema închinării putem desprinde din aceste simboluri?

4. Ce loc ocupă Sabatul în drama care se va desfășura la sfârșitul timpului?

5. Ce legătură are Sabatul cu sigiliul lui Dumnezeu și cu semnul fiarei?

Comentariu biblic

I. Sigiliul lui Dumnezeu

(Revedeți împreună, în grupă, Apocalipsa 7:1-4; 9:4.)

În viziunea despre cele șapte peceti (Apocalipsa 6:1 – 8:1), imediat după pecetea a șasea, care începe cu vărsarea mâniei lui Dumnezeu (Apocalipsa 6:17), profetul Ioan vede „pecetea lui Dumnezeu”, care le este aplicată supraviețuitorilor mâniei divine (Apocalipsa 7:3). Pecetea aceasta este diferită de celelalte șapte peceti. Ea nu aduce un mesaj de distrugere și de moarte ca ele, ci aduce asigurarea mântuirii și a vieții. De asemenea, nu este un semn de confidențialitate pentru o scrisoare, ca ele, ci este un semn de proprietate. Anticii obișnuiau să aplice o pecete pe un obiect pentru a arăta că le aparținea. Pecetea (echivalentul de odinioară al ștampilei de azi – n. r.) era o bucată de metal sau o piatră prețioasă (Exodul 28:11; Estera 8:8) pe care era gravat numele proprietarului sau însemnul lui. Ea se aplica pe o bucată de lut sau de ceară, pe care rămâneau semnele gravate în ea, pentru a sigila documentul sau produsul. În viziunea profetică a lui Ioan, pecetea este pusă pe fruntea slujitorilor lui Dumnezeu pentru a-i feri de dezastrele care urmează să vină (Apocalipsa 7:3; 9:4). Și profetul Ezechiel vorbește despre acest rol protector al semnelui aplicat pe frunte (Ezechiel 9:4-6; compară cu Geneza 4:15). În acest pasaj din Ezechiel, semnul este făcut doar pe fruntea celor care se închină Dumnezeului viu, Creatorului, în scopul delimitării lor de cei care „se închinau înaintea soarelui, spre răsărit” (Ezechiel 8:16).

Viziunea din Apocalipsa 7 transmite aceeași idee. Ea conține o succesiune de elemente care ne trimit cu gândul la relatarea despre crearea lumii. Cele trei elemente – pământul, marea și copacii –, apar în aceeași ordine ca în raportul Genezei (vezi Apocalipsa 7:3; compară cu Geneza 1:9-13). Menționarea lor în această ordine sugerează ideea că sigiliul le este aplicat celor care Îl recunosc pe Dumnezeu drept Creator

al lor, celor care îi aparțin Lui (Psalmii 24:1,1; 89:12,13; 100:3). Cei sigilați sunt cu toată ființa lor ai Dumnezeuului care a creat tot ce există.

De discutat: „Pecetea lui Dumnezeu” este un semn vizibil? De ce?

II. Semnul fiarei

(Revedeți împreună, în grupă, Apocalipsa 13:15,16; 14:9.)

Pentru a contraface semnul lui Dumnezeu și pentru a-i duce în eroare pe oameni, dușmanul lui Dumnezeu, reprezentat de „fiară”, și-a conceput și el un semn ca marcă a loialității. Semnul acesta este aplicat, potrivit cărții Apocalipsa, pe mâna dreaptă sau pe frunte (Apocalipsa 13:16). Simbolul acesta este împrumutat din cartea Deuteronomul unde reprezintă credințioșia față de Legea divină. Ca să se asigure că israeliții nu aveau să uite să păstreze în inimă cuvintele și poruncile Sale, Dumnezeu a apelat la o imagine: „Să le legi ca un semn de aducere-aminte la mâini și să-ți fie ca niște fruntarii între ochi” (Deuteronomul 6:8; compară cu Exodul 13:9).

Evreii aplică literal acest text și își leagă tefilinul („filacteriile”) pe mână și pe frunte ca să-și reamintească să se supună cu totul Legii lui Dumnezeu, atât cu acțiunile (mâna), cât și cu gândurile lor (fruntea). După cum „pecetea lui Dumnezeu” pusă pe fruntea celor din poporul lui Dumnezeu este un semn care le amintește să asculte de poruncile Sale, tot la fel „semnul fiarei” pus pe mână sau pe frunte este un semn al loialității față de fiară. Obiectul disputei este aici închinarea, după cum arată de altfel îngerul al treilea. Avertizarea „dacă se închină cineva fiarei” este explicată în afirmația paralelă „și primește semnul ei pe frunte sau pe mână” (Apocalipsa 14:9). Conjuncția „și” (*kai*, în greacă) din introducerea acestei afirmații corespunde ebraicului *waw*, care are rol explicativ (epexegetic) și indică existența unei relații directe între închinarea la fiară și primirea semnului.

De discutat: De ce este „semnul fiarei” o marcă a închinării? Compară „semnul fiarei” cu „pecetea lui Dumnezeu”. Din ce motiv este închinarea miza principală în ultima etapă a mării lupte?

III. Sabatul, semnul închinării

(Revedeți împreună, în grupă, Geneza 2:1-3 și Exodul 20:8-11).

Istoria umanității a început cu Sabatul, cu timpul de închinare. Sabatul marchează primul act de închinare al omului din istorie, primul

răspuns al omului față de tot ce crease Domnul pentru el. Un alt fapt semnificativ este acela că Sabatul, care amintește de crearea lumii, se află în centrul Decalogului. Poziția aceasta corespunde și subiectului abordat de porunca referitoare la el: Sabatul vorbește despre relația noastră cu Dumnezeu (la fel ca primele trei porunci) și, concomitent, despre relația noastră cu semenii (la fel ca ultimele șase porunci).

Este interesant că, în Antichitate, pecetea era așezată în centrul actului care consemna un acord, ca să nu poată fi falsificată sau ștearsă. Plasarea Sabatului în centrul Decalogului este un indiciu că el are rolul de pecete a Creatorului (vezi Studiul 6, la Aprofundarea studiului, secțiunea 3, „Un semn al timpului”).

De discutat

1. Sabatul este o poruncă din Decalog care a fost contestată (și schimbată) în creștinismul tradițional. De ce a fost și este contestată?
2. Ce efect a avut schimbarea Sabatului asupra relației dintre creștini și evrei?

3. APLICAȚIA

Sabatul zilei a șaptea amintește de crearea lumii, potrivit poruncii a patra, pe când duminica amintește de înviere în tradiția romano-catolică. Deschide o discuție cu membrii grupei despre modul în care le-au afectat aceste două poziții concepția despre ziua care trebuie păzită.

Întrebări

1. Cum să păzim Sabatul în familie ca să fie semnificativ pentru noi și ca să reflecte rolul lui de sigiliu al lui Dumnezeu?
2. Ce deosebiri există între modul în care păzesc alți creștini duminica și modul în care păzesc Sabatul adventiștii de ziua a șaptea?

4. ACTIVITATE

În cadrul grupei, observați și analizați serviciile de închinare din biserica voastră și comparați-le cu serviciile religioase din alte biserici sau din alte religii. Discutați despre semnificația închinării.

Sugestie: Pregătiți împreună un serviciu divin care să exprime teologia închinării în concepția adventiștilor de ziua a șaptea.